

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

του : Προεδρείουπρος : τη Συνέλευση

Θέμα : **Νέες ή αναθεωρημένες διατάξεις του Μέρους III**

Επισυνάπτονται για τα μέλη της Συνέλευσης ορισμένες νέες διατάξεις και ορισμένα αναθεωρημένα άρθρα του Μέρους III του Συντάγματος, που συνέταξε το Προεδρείο σχετικά με διάφορα θέματα τα οποία συζητήθηκαν κατά την τελευταία σύνοδο ολομέλειας και αφορούν τα ακόλουθα:

- οριζόντιες διατάξεις (παράρτημα I)·
- οικονομική διακυβέρνηση (παράρτημα II)
- ψηφοφορία στην ΚΕΠΠΑ (παράρτημα III).

Επισυνάπτονται επίσης τα άρθρα του Μέρους III σχετικά με τα όργανα, τα οποία προσαρμόστηκαν ώστε να συμφωνούν με τις διατάξεις του Μέρους I (παράρτημα IV).

Τα κείμενα αυτά αποτελούν απάντηση στα θέματα που συζητήθηκαν κατά τη σύνοδο ολομέλειας, προκειμένου να σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά το Μέρος III, ιδίως στους τομείς που συνδέονται άμεσα με το Μέρος I.

Δεν προδικάζουν περαιτέρω αλλαγές, οι οποίες ενδέχεται να επέλθουν βάσει των γραπτών τροπολογιών του Μέρους III, τις οποίες υπέβαλαν ορισμένα μέλη της Συνέλευσης ή θα θελήσουν να υποβάλουν έως τη Δευτέρα 23 Ιουνίου, στις 12.00. Εάν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Θεσσαλονίκης αποφασίσει να δώσει στη Συνέλευση μερικές ακόμη εβδομάδες ώστε να οριστικοποιήσει το Μέρος III, το Προεδρείο θα κυκλοφορήσει αναθεωρημένη μορφή, προκειμένου να επιτευχθεί γενική συναίνεση ως προς το συγκεκριμένο Μέρος του Συντάγματος σε έκτακτη σύνοδο, η οποία μπορεί να διεξαχθεί στις 9-11 Ιουλίου.

Υπενθυμίζεται ότι οι τροπολογίες του Μέρους III δεν πρέπει να έχουν ως στόχο την τροποποίηση ισχυουσών διατάξεων σχετικά με πολιτικές, εξαιρουμένων, ασφαλώς, τομέων, όπως η εξωτερική πολιτική, η οικονομική διακυβέρνηση, η ελευθερία, η ασφάλεια και η δικαιοσύνη, οι οποίοι έχουν εξετασθεί στα πλαίσια της Συνέλευσης σε επίπεδο Ομάδας και σε επίπεδο συνόδου ολομέλειας.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΡΗΤΡΕΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο III-0 (νέο)

Η Ένωση μεριμνά για τη συνοχή μεταξύ των διάφορων πολιτικών και δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο παρόν Μέρος του Συντάγματος λαμβάνοντας υπόψη το πλήρες φάσμα των στόχων της Ένωσης.

Άρθρο III-1 (πρώην άρθρο 3, παράγραφος 2)

Σε όλες τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο παρόν Μέρος, η Ένωση επιδιώκει να εξαλειφθούν οι ανισότητες και να προαχθεί η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Άρθρο III-1α (νέο)

Κατά τον καθορισμό και την υλοποίηση των πολιτικών και δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο παρόν Μέρος του Συντάγματος, η Ένωση προσπαθεί να καταπολεμεί κάθε διάκριση βασισμένη στο φύλο, τη φυλή ή την εθνοτική καταγωγή, το θρήσκευμα ή τις πεποιθήσεις, την αναπηρία, την ηλικία ή το γενετήσιο προσανατολισμό.

Άρθρο III-2 (πρώην άρθρο 6)

Οι απαιτήσεις της περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να εντάσσονται στον καθορισμό και την εφαρμογή των κοινοτικών πολιτικών και δραστηριοτήτων της Ένωσης που αναφέρονται στο παρόν Μέρος, ιδίως προκειμένου να προωθείται η αειφόρος ανάπτυξη.

Άρθρο III-2α (πρώην άρθρο 153 παράγραφος 2)

Οι απαιτήσεις της προστασίας του καταναλωτή λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των άλλων κοινοτικών πολιτικών και δραστηριοτήτων.

Άρθρο III-3 (πρώην άρθρο 16)

Υπό την επιφύλαξη των [άρθρων III-52, III- 53 και III- 131 (πρώην 73, 86 και 87)], και ενόψει της θέσης που κατέχουν οι υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος ως υπηρεσίες στις οποίες οι πάντες στην Ένωση αποδίδουν αξία καθώς και της συμβολής τους στην προώθηση της κοινωνικής και γεωγραφικής συνοχής της, η Ένωση και τα κράτη μέλη, εντός των πλαισίων των αντιστοίχων αρμοδιοτήτων τους, και εντός του πεδίου εφαρμογής του Συντάγματος, μεριμνούν ούτως ώστε οι υπηρεσίες αυτές να λειτουργούν βάσει αρχών και προϋποθέσεων οι οποίες να επιτρέπουν την εκπλήρωση του σκοπού τους¹.

¹ Η διατύπωση του άρθρου αυτού είναι προσωρινή.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

ΤΜΗΜΑ 3Α

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΖΩΝΗΣ

Άρθρο 1 (έχει ληφθεί από το άρθρο III-86)

1. Για την προαγωγή της καλής λειτουργίας της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, και σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Συντάγματος, μπορούν να εγκριθούν επιπρόσθετα μέτρα τα οποία αφορούν τα κράτη μέλη που έχουν ως νόμισμα το ευρώ, ιδίως προκειμένου να ενισχυθεί ο συντονισμός των οικονομικών τους πολιτικών και η δημοσιονομική πειθαρχία. Τα μέτρα αυτά αφορούν τους προσανατολισμούς οικονομικής πολιτικής και την εποπτεία τους [Άρθρο III-68, παράγραφοι 2 και 4] καθώς και τα υπερβολικά ελλείμματα [Άρθρο III-3, παράγραφοι 6, 7 8 και 11].
2. Για τα μέτρα της παρ. 1, δικαίωμα ψήφου έχουν μόνο τα κράτη μέλη τα οποία ανήκουν στην Ευρωζώνη. Ως ειδική πλειοψηφία, ορίζεται η πλειοψηφία των ψήφων των αντιπροσώπων των κρατών μελών που ανήκουν στην Ευρωζώνη, η οποία αντιπροσωπεύει τουλάχιστον τα τρία πέμπτα του πληθυσμού τους. Για πράξη η οποία απαιτεί ομοφωνία απαιτείται ομοφωνία των εν λόγω κρατών μελών.

Άρθρο 2

Οι ρυθμίσεις για τις συνόδους των υπουργών των κρατών μελών που ανήκουν στην Ευρωζώνη προβλέπονται στις διατάξεις πρωτοκόλλου το οποίο προσαρτάται στο Σύνταγμα.

Άρθρο 3 (άρθρο III-81)

1. Για να εξασφαλιστεί θέση του ευρώ στο διεθνές νομισματικό σύστημα, τα κράτη μέλη που έχουν ως νόμισμα το ευρώ συντονίζουν τις μεταξύ τους δράσεις καθώς και με την Επιτροπή, για την υιοθέτηση κοινών θέσεων επί νομισματικών θεμάτων στα πλαίσια των αρμόδιων διεθνών χρηματοοικονομικών οργανισμών και διασκέψεων, τις οποίες κοινές θέσεις υποστηρίζουν και προωθούν.

Όπου ενδείκνυται, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα συμπράττει πλήρως σ' αυτό το συντονισμό, χωρίς αυτό να θίγει το καθεστώς ανεξαρτησίας της.

2. Με βάση τον προαναφερόμενο συντονισμό, το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής, δύναται να εγκρίνει τα ενδεδειγμένα μέτρα για την εξασφάλιση της ενιαίας εκπροσώπησης στα πλαίσια των αρμόδιων διεθνών χρηματοοικονομικών οργανισμών και διασκέψεων.

3. Για τα μέτρα του παρόντος άρθρου δικαίωμα ψήφου έχουν μόνο τα κράτη μέλη τα οποία ανήκουν στην Ευρωζώνη. Ως ειδική πλειοψηφία, ορίζεται η πλειοψηφία των ψήφων των αντιπροσώπων των κρατών μελών που ανήκουν στην Ευρωζώνη, η οποία αντιπροσωπεύει τουλάχιστον τα τρία πέμπτα του πληθυσμού τους. Για πράξη η οποία απαιτεί ομοφωνία απαιτείται ομοφωνία των εν λόγω κρατών μελών.

ΤΜΗΜΑ 4

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο III-186 (πρώην άρθρο 122)

1. Τα κράτη μέλη για τα οποία το Συμβούλιο δεν έχει αποφασίσει ότι πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την υιοθέτηση του ευρώ, αποκαλούνται εφεξής «κράτη μέλη με παρέκκλιση».

2. Οι κατωτέρω διατάξεις του Συντάγματος δεν εφαρμόζονται στα κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση :

- α) υιοθέτηση των τμημάτων των γενικών προσανατολισμών των οικονομικών πολιτικών που αφορούν τη ζώνη του ευρώ γενικά (πρώην άρθρο 99, παρ. 2)
- β) δεσμευτικά μέσα διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος (πρώην άρθρο 104, παρ. 9 και 11)
- γ) στόχοι και καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (πρώην άρθρο 105, παρ. 1, 2, 3 και 5)
- δ) έκδοση του ευρώ (πρώην άρθρο 106)
- ε) πράξεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (πρώην άρθρο 110)
- στ) μέτρα σχετικά με τη χρήση του ευρώ (πρώην άρθρο 123 παράγραφος 4)
- ζ) νομισματικές συμφωνίες (πρώην άρθρο 111)
- η) εξωτερική εκπροσώπηση του ευρώ (νέο άρθρο)
- θ) διορισμός των μελών της εκτελεστικής επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (πρώην άρθρο 112, παράγραφος 2, σημείο β).

Κατά συνέπεια, στα παραπάνω άρθρα, ως «κράτη μέλη» νοούνται τα κράτη μέλη τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο παρέκκλισης.

3. Στο κεφάλαιο IX του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών προβλέπεται ότι τα κράτη μέλη με παρέκκλιση και οι εθνικές κεντρικές τους τράπεζες εξαιρούνται από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.

4. Τα δικαιώματα ψήφου των κρατών μελών με παρέκκλιση αναστέλλονται προκειμένου για την υπό του Συμβουλίου έγκριση των μέτρων του Συμβουλίου που προβλέπονται στα άρθρα του Συντάγματος που απαριθμούνται στην παράγραφο 2. Η ειδική πλειοψηφία ορίζεται ως η πλειοψηφία των ψήφων των αντιπροσώπων των κρατών μελών χωρίς παρέκκλιση, που αντιπροσωπεύει τα τρία πέμπτα τουλάχιστον του συνολικού πληθυσμού των εν λόγω κρατών. Για κάθε πράξη που απαιτεί ομοφωνία απαιτείται ομοφωνία αυτών των κρατών μελών.

ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΣΤΗΝ ΚΕΠΠΑ

Το σημείο β) του άρθρου ΙΙΙ - 196, παρ. 2 έχει ως εξής :

- «β) όταν εκδίδει απόφαση σχετικά με δράση ή θέση της Ένωσης, βάσει πρότασης, την οποία του υποβάλλει ο Υπουργός, μετά από συγκεκριμένο αίτημα προς αυτόν εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που γίνεται ιδία πρωτοβουλία ή πρωτοβουλία του Υπουργού.»

ΟΡΓΑΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ

Τμήμα 1 ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Άρθρο III-227 (πρώην άρθρο 190)

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καταρτίζει σχέδιο ευρωπαϊκού νόμου για την εκλογή των μελών του με άμεση και καθολική ψηφοφορία κατά ενιαία διαδικασία σε όλα τα κράτη μέλη ή σύμφωνα με κοινές αρχές όλων των κρατών μελών.

Το Συμβούλιο, με ομόφωνη απόφαση μετά από έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου το οποίο αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών από τα οποία απαρτίζεται, εκδίδει τον νόμο που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο τον οποίο συνιστά στα κράτη μέλη να αποδεχθούν σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες.

2. Ένας ευρωπαϊκός νόμος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, που εκδίδεται με δική του πρωτοβουλία, θεσπίζει τους κανόνες και τους γενικούς όρους που θα διέπουν την εκπλήρωση των καθηκόντων των μελών του. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφασίζει αφού ζητήσει τη γνώμη της Επιτροπής και με την έγκριση του Συμβουλίου. Κάθε κανόνας ή όρος σχετικά με το φορολογικό καθεστώς των μελών ή των πρώην μελών υπάγεται στην ομοφωνία στο πλαίσιο του Συμβουλίου.

3. Καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας 2004-2009, η σύνθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι αυτή που καθορίζεται στο Πρωτόκολλο για την εκπροσώπηση των πολιτών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Τμήμα 3 : ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Άρθρο III-240 (πρώην άρθρα 203 και 204)

1. Το Συμβούλιο συνέρχεται όταν συγκαλείται από τον Πρόεδρό του, είτε με δική του πρωτοβουλία είτε κατόπιν αιτήματος ενός των μελών του ή της Επιτροπής.
2. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκδίδει, με δική του πρωτοβουλία και ομόφωνα, απόφαση με την οποία θεσπίζονται οι κανόνες που διέπουν την εναλλαγή της Προεδρίας των συνθέσεων του Συμβουλίου.

Τμήμα 4 Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Άρθρο III-245 (πρώην Άρθρο 213 παρ.1 και πρώην Άρθρο 214)

Οι Ευρωπαίοι Επίτροποι και οι μη έχοντες δικαίωμα ψήφου Επίτροποι διορίζονται, για διάστημα πέντε ετών, με την επιφύλαξη ενδεχομένως του άρθρου III-238. Μόνον πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια των κρατών μελών μπορούν να γίνονται Ευρωπαίοι Επίτροποι και Επίτροποι.

Άρθρο III-246 (πρώην Άρθρο 213 παρ.2)

Οι Ευρωπαίοι Επίτροποι και οι Επίτροποι απέχουν από κάθε πράξη ασυμβίβαστη προς τον χαρακτήρα των καθηκόντων τους. Κάθε κράτος μέλος υποχρεούται να σέβεται την αρχή αυτή και να μην επιδιώκει να επηρεάζει τους Ευρωπαίους Επιτρόπους και τους Επιτρόπους κατά την εκτέλεση του έργου τους.

Οι Ευρωπαίοι Επίτροποι και οι Επίτροποι δεν δύνανται κατά την διάρκεια της θητείας τους να ασκούν οποιαδήποτε άλλη επαγγελματική δραστηριότητα αμειβόμενη ή μή. Αναλαμβάνουν επισήμως την υποχρέωση κατά την ανάληψη των καθηκόντων τους, να τηρούν κατά τη διάρκεια της θητείας τους και μετά τη λήξη αυτής, τις υποχρεώσεις που απορρέουν εκ της θέσεώς τους και ιδίως τα καθήκοντα εντιμότητας και διακριτικότητας ως προς την αποδοχή, μετά τη λήξη της θητείας τους, ορισμένων θέσεων ή ορισμένων πλεονεκτημάτων. Σε περίπτωση παράτασης των υποχρεώσεων αυτών, το Δικαστήριο, αιτήσει του Συμβουλίου που αποφασίζει με απλή πλειοψηφία ή της Επιτροπής, δύναται, αναλόγως της περιπτώσεως, να απαλλάξει από τα καθήκοντά του το ενδιαφερόμενο μέλος, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου III - 248, ή να αποφασίσει την έκπτωσή του από το δικαίωμα συνταξιοδότησης ή από άλλες αντ' αυτού παροχές.

Άρθρο III-247 (πρώην Άρθρο 215)

1. Εκτός των τακτικών ανανεώσεων και των θανάτων, τα καθήκοντα **Ευρωπαίου Επιτρόπου ή Επιτρόπου** λήγουν ατομικώς κατόπιν παραίτησης ή απαλλαγής από αυτά. **Κάθε Ευρωπαίος Επίτροπος ή Επίτροπος** υποβάλλει την παραίτησή του εφόσον του το ζητήσει ο Πρόεδρος, μετά από έγκριση του σώματος.
2. **Ο παραιτηθείς, απαλλαγείς των καθηκόντων του ή αποθανών Ευρωπαίος Επίτροπος ή Επίτροπος αντικαθίσταται για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας του από νέον Ευρωπαίο Επίτροπο ή Επίτροπο, που διορίζεται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής σύμφωνα με την ίδια διαδικασία.**
3. Σε περίπτωση παραίτησης, απαλλαγής ή θανάτου, ο Πρόεδρος αντικαθίσταται για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας του. Για την αντικατάσταση του Προέδρου εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου I-26 παράγραφος 1.
4. Σε περίπτωση παραίτησης όλων των **Ευρωπαίων Επιτρόπων και Επιτρόπων**, αυτοί παραμένουν σε υπηρεσία έως ότου αντικατασταθούν, για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας τους, σύμφωνα με τις διαδικασίες των άρθρων I-25 και I-26.

Άρθρο III-248 (πρώην άρθρο 216)

Κάθε Ευρωπαίος Επίτροπος ή Επίτροπος, αν δεν πληροί πλέον τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την άσκηση των καθηκόντων του ή αν διαπράξει βαρύ παράπτωμα, δύναται να απαλλάσσεται των καθηκόντων του από το Δικαστήριο, κατόπιν αιτήσεως του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει με απλή πλειοψηφία, ή **του Σώματος των Επιτρόπων**.

Άρθρο III-249 (πρώην άρθρο 217)

Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής διαρθρώνονται και κατανέμονται μεταξύ των μελών της από τον Πρόεδρό της, με την επιφύλαξη του άρθρου I-26 παράγραφος 3. Ο Πρόεδρος μπορεί να προβαίνει σε ανακατανομή των αρμοδιοτήτων αυτών κατά τη διάρκεια της θητείας. **Οι Ευρωπαίοι Επίτροποι και οι Επίτροποι** ασκούν τα καθήκοντα που τους ανατίθενται από τον Πρόεδρο υπό την εποπτεία του.

[Άρθρο III-250]

Άρθρο III-251 (πρώην άρθρο 218)

Το Σώμα των Επιτρόπων θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό του προς εξασφάλιση της λειτουργίας του και της λειτουργίας των υπηρεσιών του. Το Σώμα των Επιτρόπων δημοσιεύει τον κανονισμό αυτόν.

Άρθρο III-252 (πρώην άρθρο 219)

Το Σώμα των Επιτρόπων αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών του. Ο εσωτερικός κανονισμός του ορίζει την απαρτία.

Άρθρο III-253 (πρώην άρθρο 212)

Η Επιτροπή δημοσιεύει ετησίως, ένα μήνα πριν από την έναρξη της συνόδου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, γενική έκθεση σχετικά με τη δραστηριότητα της Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Τμήμα 1 Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Άρθρο III-288 (πρώην Άρθρο 263)

Ο αριθμός των μελών της Επιτροπής των Περιφερειών δεν υπερβαίνει τα 350. Η σύνθεση της Επιτροπής των Περιφερειών καθορίζεται με ευρωπαϊκό νόμο του Συμβουλίου, που εκδίδεται ομόφωνα.

Τα μέλη της Επιτροπής των Περιφερειών, καθώς και ισάριθμοι αναπληρωτές, διορίζονται.....

Τμήμα 2 Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Άρθρο III-291 (πρώην Άρθρο 258)

Ο αριθμός των μελών της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής δεν υπερβαίνει τα 350. Η σύνθεση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής καθορίζεται με ευρωπαϊκό νόμο του Συμβουλίου που εκδίδεται ομόφωνα.